

| Määräysluonnoksen kohta | Kommentti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Lausunnonantaja                         | Traficom                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| -                       | Ei lausuttavaa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes | -                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| -                       | Ei lausuttavaa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Sisäministeriön poliisiosasto           | -                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| -                       | Ei lausuttavaa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Poliisihallitus                         | -                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Yleistä/lakitaso        | Kynnys ry pitää kannatettavana, että kuljettajakoulutus näyttökokeineen on pakollista, asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Kynnys ry                               | Kiitos lausunnosta. Lain tasolla säädettävä asia.                                                                                                                                                                                                                                             |
| Yleistä                 | Kuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että 21 tunnin koulutuksen vähimmäisaika erityisryhmien kuljettajakoulutukseen kuten myös yrittäjäkoulutukseen on jo lähtökohtaisesti ajallisesti niukka koulutusten tavoitteisiin ja sisältöihin nähden. Määräysluonnoksessa kuten myös lakiesityksen (HE 176/2020) perusteluissa oppitunnin kestoksi määritellään 45 minuuttia. Erittäin valitettavaa on, jos tämä johtaa siihen, että 21 tunnin koulutuksen vähimmäisaika vähenee käytännössä alle 16 tuntiin. Asian tulkinta tulisi korjata, kun taksisääntelyn korjauspaketin käsittelykin on eduskunnassa kesken. | Suomen kuntaliitto ry                   | Koulutuksen kokonaiskestosta säädetään lailla, jonka mukaan erityisryhmien kuljettajakoulutuksen kesto on 21 tuntia. Lakia on tulkittava niin, että yksi tunti on 60 minuuttia. Koulutus on jaettava jaksoihin, ja yhden oppitunnin on määräyksellä määritelty olevan vähintään 45 minuuttia. |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                           |                                                                                              |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Yleistä | Vammaisilta asiakkailta saadun palautteen perusteella voidaan todeta, että uuden liikennepalvelulain tultua voimaan taksipalvelujen turvallisuus ja laatu on selvästi heikentynyt. Palveluissa olisi varmistettava matkan kokonaisvaltainen sujuvuus ja turvallisuus. Lisäksi erityistä tukea tarvitsevien matkustajien pääsy perille tulee varmistaa niin, että vastassa on joku, joka ottaa tarvittaessa vastuun heidän turvallisuudestaan. erityisryhmiin kuuluvat asiakkaat ovat keskimääräistä taksiasiakasta riippuvaisempia tai täysin riippuvaisia kuljettajasta. Tämä nostaa merkittävästi niitä osaamis- ja pätevyysvaatimuksia, mitä kuljettajalta voidaan edellyttää. Näiltä osin koulutustarve on ilmeinen.                                                                                                                                                                                                                                        | Vammaisfoorumi ry         | Nämä seikat on huomioitu ja tuotu esiin määräyksessä sekä sen perusteluissa.                 |
| Yleistä | Hengityslaittepotilaat ry haluaa kiinnittää huomiota siihen, että erityisryhmiin kuuluu henkilöitä, joiden turvallisuus on riippuvainen ennakoivasta ajotavasta ja reitinvalinnasta. Elämää ylläpitävän hengityslaitteen letkusto voi huolimattoman ja ennakoimattoman ajotavan vuoksi pahimmillaan irrota kuljetuksessa ja aiheuttaa vaaratilanteen. Myös autojen koolla - korkeudella, pituudella ja leveydellä - on suuri merkitys turvallisuudelle silloin, kun tarvitaan avustajaa. Tila-autot eivät välttämättä ole riittävän suuria pyörätuolin käyttäjän ja hänen avustajansa turvalliseen kuljettamiseen. Esimerkiksi Volkswagen Caddyssa pyörätuolissa joutuu istumaan yksin niin, ettei avustaja mahdu viereen. Lisäksi autojen varustuksella, mm. invertterin käytön mahdollisuudella, on etenkin pitkillä matkoilla merkitystä hengityslaitteen käyttäjille. Tärkeää on myös kahden pyörätuolin kiinnitysmahdollisuus yhteiskuljetuksia ajatellen. | Hengityslaittepotilaat ry | Ajoneuvon tekniset vaatimukset eivät kuulu tämän määräyksen määräyksenantovaltuuden piiriin. |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                               |                                                                                                                                                                                                   |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Yleistä | Lisäksi Vammaisfoorumi katsoo, että erityisryhmien kuljettajakoulutus tulee asettaa pakolliseksi niille kuljettajille, jotka suorittavat ajoja esteettömillä ajoneuvoilla, ajavat julkisesti tuettuja kuljetuksia ja jotka tosiasiallisesti kuljettavat erityisryhmiin kuuluvia matkustajia.                                                                                                                                                                                                              | Vammaisfoorumi ry                             | Koulutuksen vapaaehtoisuudesta säädetään lailla.                                                                                                                                                  |
| Yleistä | Kiitos mahdollisuudesta lausua. Pidämme selkeänä puutteena esityksessä sitä, että erityisryhmien kuljettajakoulutusta ja koetta ei ole laitettu pakolliseksi. Tämä ei ole asiakkaan ja kuljettajan turvallisuuden ja oikeusturvan kannalta hyvä asia. Etenkin suurempien ajoneuvoluokkien osalta, kun erilaiset apuvälineet, nostimet ja kiinnitysjärjestelmät tulevat kyseeseen. Myöskin erityisryhmiä on monenlaisia ja kuljettajien tulisi aina tietää toimintatavat ja -tarpeet kunkin ryhmän osalta. | Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry | Koulutuksen vapaaehtoisuudesta säädetään lailla. Hallituksen esityksen mukaan koulutukseen ei sisälly koetta.                                                                                     |
| Yleistä | Hengityslaitepotilaat ry katsoo lisäksi, että erityisryhmien kuljettajakoulutuksen on oltava pakollinen. Ilman erityistarpeiden osaamista kuljettaminen voi esimerkiksi elämää ylläpitävää hengityslaitetta käyttävien kohdalla johtaa jopa hengenvaaraan.                                                                                                                                                                                                                                                | Hengityslaitepotilaat ry                      | Koulutuksen vapaaehtoisuudesta säädetään lailla.                                                                                                                                                  |
| Yleistä | Erityisryhmien kuljettajakouluttajalla tulisi olla laaja-alainen kokemus erityisryhmien kuljettamistyöstä, koska erityisryhmään kuuluvilla on erilaisia tuentarpeita ja toimintakyvyn haasteet ovat yksilöllisiä. Koulutuksessa voitaisiin myös hyödyntää vammaisjärjestöjen kokemuskouluttajia.                                                                                                                                                                                                          | Lihastautiliitto ry                           | Taksinkuljettajan kokemusedellytyksistä säädetään lailla, ja osoittamisesta määrätään tarkentaen määräyksellä. Erityisryhmäkoulutuksen sisätöedellytyksissä on huomioitu yksilöllisen tuen tarve. |

|                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Yleistä ja perustelumuistio</p> | <p>Perustelumuistion mukaan määräysluonnoksessa määritetään taksiliikenteen erityisiä asiakasryhmiä koskevan vapaaehtoisen koulutuksen vähimmäissisältö kuljettajien valmiuksien lisäämiseksi ja taksipalvelujen laadun varmistamiseksi. Invalidiliitto näkee perusteltuna, että koulutuksen käytännön osion yhteydessä varmistetaan koulutettavien taksinkuljettajien osaaminen eri tavoin vammaisten ihmisten avustamisesta, apuvälineiden- ja esteettömän ajoneuvon turvalaitteiden käytöstä.</p> <p>Julkinen valta vastaa lähes puolesta taksiliikennemarkkinoista. Määräyksellä tulisi kuitenkin ennaltaehkäistä tilannetta, joka estäisi esimerkiksi haja-asutusalueiden taksiyrittäjien osallisuutta julkisiin hankintoihin kuljettajakoulutusmahdollisuuksien puuttumisen vuoksi. Tästä syystä tilanteissa, joissa on kyse julkisista hankinnoista voitaisiin erityisryhmien kuljettajakoulutuksen tutkinto suorittaa vasta tarjouskilpailuun osallistumisen jälkeen ja ehdollisena viimeistään vuoden sisällä tarjouspyynnön esittämisestä kilpailutukseen. Tämä mahdollistaisi tasapuolisesti ja myös maaseutu- ja taajama-alueiden taksiliikenneyrittäjien osallisuuden julkisiin hankintoihin ja pätevyyden saamisen myöhemmin.</p> | <p>Invalidiliitto ry</p> | <p>Määräyksenantovaltuuden puitteissa ei voida vaikuttaa koulutuksen alueelliseen tarjontaan. Käytännön opetusosion edellyttämisellä toteutettavaksi lähiopetuksena pyritään takaamaan koulutuksen laatu. Jälkimmäinen kommentti on niin ikään lainsäädäntötasoa ja STM:n hallinnonalaa koskeva asia, johon ei voida Traficomien määräyksenantovaltuuden puitteissa vaikuttaa.</p> |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |                                                                                                                                     |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Yleistä | <p>Lisäksi Invalidiliitto esittää erityisryhmien kuljettajakoulutuksesta pakollista. Haluamme lisäksi tässä yhteydessä nostaa esille tarpeen laajentaa lasten kanssa työskentelevien rikosrekisteriotteen koskemaan myös erityisryhmien taksinkuljettajia. Erityisryhmien taksikuljettajat suorittavat koulu- ja päiväkotikuljetusten lisäksi laaja-alaisesti myös muutoin kuljetuksia, jossa yksin matkustavana asiakkaana voi olla alaikäinen vaikeavammainen henkilö. Näin esimerkiksi Kelan terapiamatkojen yhteydessä sekä asiointi- ja harrastusmatkat sekä muu matkustaminen. Vammaisjärjestöihin on tullut tietoja tapauksista, joissa vammaisen lapsi tai vammaisen nainen on joutunut kuljettajan seksuaalisen häirinnän ja epäasiallisen sukupuolisen kohtelun kohteeksi. Tilanteissa asiakas on useimmiten täysin riippuvainen kuljettajan antamasta avusta, mikä tekee tilanteesta vielä kohtuuttomampia. Usein kyseessä voi olla myös toistuvasti samoja kyytejä ajava henkilö riippuvuusasemasta johtuen usein tällaisissa tilanteissa kohteeksi joutunut asiakas ei ole kuitenkin valmis viemään asiaa eteenpäin, jossa osasyynä on myös ulkopuolisen näytön puuttuminen, sillä tilanteissa on usein läsnä vain tekijä ja uhri.</p> | Invalidiliitto ry | <p>Koulutuksen vapaaehtoisuudesta säädetään lailla. Rikosrekisterin tarkastamisesta ei niin ikään voida määrätä määräystasolla.</p> |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                       |                                                     |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------------------------------------|
| Yleistä | <p>Suomen Kuurosokeat ry:n mielestä erityisryhmien kuljettajakoulutuksen pitää sisältyä pakollisena osana kuljettajakoulutukseen. Erityisryhmien huomioon ottaminen ei ole ylimääräistä palvelua, vaan käyttäjän kannalta edellytys sille, että palvelua pystyy ylipäänsä käyttämään. Kaikki taksinkuljettajat kohtaavat työssään erityisryhmiin kuuluvia henkilöitä. Taksitoimialan vuotuisesta liikevaihdosta noin 40 % tulee julkisen sektorin hankkimista tai korvaamista matkoista (lähde: Taksisääntelyn toimivuus, Arviomuistio s.6).</p> <p>Palveluita ja koulutuksia suunniteltaessa on huomioitava yhdenvertaisuuslaki (2015), joka sisältää vahvan yhdenvertaisuuden turvaamisedellytyksen sekä syrjinnän kiellon. Yhdenvertaisuuslakia sovelletaan julkisessa ja yksityisessä toiminnassa.</p> <p>Suomen Kuurosokeat ry:n vuonna 2019 asiakkailleen tekemän kuljetuspalvelukyselyn mukaan 25 % vastanneista koki turvattomuutta taksin käytössä uuden liikennepalvelulain käyttöönoton jälkeen. Kuljetuspalvelun avulla / taksilla liikkuminen on vaikeavammaiselle henkilölle perusoikeus ja mahdollistaa yhdenvertaisen arjen.</p> | Suomen kuurosokeat ry | Kommentti koskee lakitasolla säänneltäviä seikkoja. |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------------------------------------|

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |                                                                                                                                                                                            |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Yleistä | Jatkossa on tärkeää systemaattisesti seurata erityisryhmien kuljettajakoulutuksen tavoitteiden onnistumista ja harkita mahdollisia korjaustoimia kuten näyttökokeen sisällyttämistä kokeeseen.<br>Koulutus on syytä muuttaa pakolliseksi vapaaehtoisuuden sijasta etenkin esteettömien ajoneuvojen kuljettajille, jos koulutuksen suorittaneiden kuljettajien osuus jää alhaiseksi.<br>Erityisryhmien kuljettajakoulutusta varten tarvittaisiin kansallinen koulutusstandardi edistämään koulutusten yhtenäisiä laatutavoitteita. Tämä helpottaisi myös Traficomien työtä koulutusten valvojana ja hyväksyjänä. | Suomen kuntaliitto ry    | Koulutuksen pakollisuus ja koe-edellytys ovat lakitasolla määritettäviä seikkoja, joihin ei voida määräyksellä vaikuttaa. Koulutusstandardin määrittäminen ei kuulu Traficomien tehtäviin. |
| Yleistä | Perustelumuistion luonnoksessa mainitaan erityisryhmien kuljettajakoulutuksen vähimmäissisältö. Näkövammaisten liitto katsoo, että tähän vähimmäissisältöön on otettava näkövammaisten ihmisten kuljetuksia koskeva opintojakso, joka sisältää sekä teoria- että käytännön opetusta. Kuten edellä on mainittu, näkövammaiset asiakkaat ovat olleet aiempaa tyytymättömämpiä taksipalveluihin sen jälkeen, kun liikenteen palveluja koskeva laki tuli voimaan. Muutos parempaan edellyttää, että erityisryhmien kuljettajakoulutukseen otetaan mukaan näkövammaisia asiakkaita koskeva osuus.                    | Näkövammaisten liitto ry | Näkö- ja kuulovammaiset luetaan toimintarajoitteisten käsitteseen THL:n määritelmän mukaisesti, ja määräykset soveltuvat näin ollen myös mainittuihin.                                     |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |                                                                                                                                                        |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Yleistä | Tämän lausunnon alussa kohdassa Näkövammaiset taksipalvelujen käyttäjinä käsitellään taksipalvelujen merkitystä näkövammaisten ihmisten arjessa. Kyseisten seikkojen muistaminen on oleellisen tärkeää. Näkövammaisten liitto edellyttää, että määräysluonnokseen ja sen perustelumuistioon lisätään erillinen kohta näkövammaisten asiakkaiden ja näkövammaisten opaskoiran kanssa liikkuvien asiakkaiden kohtaamisesta ja asiakaspalvelusta.                                                                                                                                                                                                                                          | Näkövammaisten liitto ry | Näkö- ja kuulovammaiset luetaan toimintarajoitteisten käsitteseen THL:n määritelmän mukaisesti, ja määräykset soveltuvat näin ollen myös mainittuihin. |
| Yleistä | Kuntaliitto pitää erittäin tarpeellisena erityisryhmien kuljettajakoulutusta, jotta parannetaan kuljettajien osaamista eri tavoin vammaisten ihmisten kohtaamisessa ja avustamisessa kuten myös apuvälineiden- ja turvalaitteiden käytössä. Kuntaliitto on osallistunut erityisryhmien kuljettajakoulutusta pohtineen, YTL ry:n kokoon kutsumaan laaja-alaiseen työryhmään. Kunnat voivat edellyttää taksipalveluiden kilpailutuksissaan, että kuljettajat ovat suorittaneet tai tulevat suorittamaan erityisryhmien kuljettajakoulutuksen tiettyyn määräaikaan mennessä. Myös muiden tahojen kuten taksien välitys-keskusten ja Kelan edellyttämä koulutus edistää asian toteutumista. | Suomen kuntaliitto ry    | Kiitos lausunnosta.                                                                                                                                    |
| Yleistä | Erityisryhmien kuljettajakoulutusta varten tarvittaisiin kansallinen koulutusstandardi edistämään koulutusten yhtenäisiä laatuavoitteita. Tämä helpottaisi myös Traficomin työtä koulutusten valvojana ja hyväksyjänä.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Suomen kuntaliitto ry    | Koulutusstandardin määrittäminen ei kuulu Traficomille lailla säädettyihin tehtäviin.                                                                  |



|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Yleistä | Kannatamme, että erityisryhmien kuljettajakoulutukseen määritellään vähimmäisjakso, jonka sisällössä otetaan huomioon vammaisjärjestöjen lausunnoissa esitetyt näkemykset. Yhdymme tältä osin Invalidiliiton, Näkövammaisten liiton ja Kynnyksen lausuntoihin. Toivomme yhteistyötä koulutuksen tarjoajien ja vammaisjärjestöjen kesken siten, että järjestöjen osaaminen ja käyttäjänäkökulma saadaan hyödynnettyä kuljettajakoulutusten järjestämisessä. | Suomen CP-liitto ry                 | Kiitos lausunnosta.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Yleistä | Hätäensiapukurssia voisi harkita mukaan koulutusohjelmaan.<br><br>Koulutuksen lopuksi pitää SPT:n näkemyksen mukaan suorittaa testi joka tulee läpäistä, jotta koulutus katsotaan hyväksytysti suoritetuksi.                                                                                                                                                                                                                                               | Suomen<br>Palvelutaksit ry<br>(SPT) | Hätäensiapukoulutuksen sisällyttäminen voisi olla jatkokehitysidea. Näyttökokeen edellyttämisestä ei ole säädetty lailla, vaan HE:n perusteluissa on nimenomaan mainittu, että vapaaehtoisessa erityisryhmien kuljettajakoulutuksessa ei olisi koetta. Näin ollen määräyksellä ei voida vaikuttaa asiaan. |
| Yleistä | Lihastautiliitto näkisi, että julkisesti kustannettujen kuljetuspalvelujen (kuntien ja kelan) kuskeille koulutus olisi oltava pakollinen. Lisäksi koulutuksen hinta ei saisi tulla esteeksi sille, että koulutukseen osallistuminen on mahdollista kaikille halukkaille kuljettajille.                                                                                                                                                                     | Lihastautiliitto ry                 | Koulutuksen vapaaehtoisuudesta säädetään lailla. Traficom ei määritä koulutuksen hintaa.                                                                                                                                                                                                                  |

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Yleistä ja 3.6. | Ehdotettu erityisryhmien koulutussisältö on sinällään perusteltu, mutta koulutuksen suunniteltu seitsemän tunnin kesto on täysin epärealistinen mm. tavoitteisiin nähden, sillä opetuksen on sisällettävä myös käytännön harjoituksia.<br>Suomen Kuurosokeat ry kyseenalaistaa testin käytön, ellei sen läpäiseminen ole edellytys koulutuksen hyväksytylle suorittamiselle.                                                                                                                                                                                   | Suomen kuurosokeat ry    | Erityisryhmien kuljettajakoulutus on erillinen vapaaehtoinen koulutus, jonka laajuudeksi on laissa määritetty 21 tuntia, josta 7 tuntia on käytännön opetusta. HE:n perustelujen mukaan tämä koulutus ei sisällä koetta. Osa-alueiden osaamista voidaan kuitenkin määräyksen mukaan testata osana opetusta.                                   |
| Yleistä ja 3.6. | Hengityslaitepotilaat ry pitää erityisryhmien tarvitseman taksiliikenteen turvallisuuden kannalta erittäin huolestuttavana, että erityisryhmien kuljettajakoulutuksessa ei olisi testiä tai koetta. Jäsenistöllämme on vuosien kokemus taksipalvelujen käyttämisestä ja se osoittaa, ettei omaopiskelu riitä ilman osaamisen kontrolloimista.<br>Näyttökoe on tarpeellinen, jotta kuljettajien osaaminen voidaan varmistaa ja erityisryhmien kuljetukset ovat turvallisia. Ilman osaamisen valvontaa koulutus ei tuo riittävää turvallisuutta kuljetettaville. | Hengityslaitepotilaat ry | Koulutuksen vapaaehtoisuudesta säädetään lailla, eikä siihen HE:n perusteluiden mukaan sisälly koetta. Määräyksen 3.3 kohdan mukaan käytännön harjoitukset on järjestettävä siten, että jokaisen koulutukseen osallistuvan on suoritettava käytännön harjoitukset. Näin ollen pelkkä itsenäinen opiskelu ei riitä koulutuksen läpäisemiseksi. |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                         |                                                                                                                                                        |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2 | <p>Määräysluonnoksen mukaan koulutuksessa on käsiteltävä sitä, miten erityisryhmiin kuuluvat asiakkaat on kohdattava ja huomioitava asiakaspalvelutapahtumassa. Katsomme, että koulutuksen tulee sisältää tietoa näkövammaisista ja kuulonäkövammaisista asiakkaista, ei pelkästään liikunta- ja toimintarajoitteisista kuten määräysluonnoksessa esitetään. Tällä hetkellä määräysluonnos sivuuttaa täysin näkövammaiset ja kuulonäkövammaiset sekä kuulovammaiset asiakkaat. Tämä on vakava puute, joka tulee korjata ennen määräyksen antamista.</p> <p>Määräysluonnos sisältää yksityiskohtaisia tietoja liikunta- ja toimintarajoitteisten asiakkaiden avustamisesta, mutta ei näkövammaisista. Näkövammaisen ihminen ei ole liikunta- eikä toimintarajoitteinen, vaan hän on heikkonäköinen tai sokea, jolla mahdollisesti voi olla kuulovamma tai hän on täysin kuurosokea.</p> | Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry | Näkö- ja kuulovammaiset luetaan toimintarajoitteisten käsitteseen THL:n määritelmän mukaisesti, ja määräykset soveltuvat näin ollen myös mainittuihin. |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |      |                                                               |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------|
| 2 | I utbildningen kunde också chaufförernas viktiga roll i att möjliggöra deltagande i samhället för personer med funktionsnedsättningar poängteras. Chauffören kan också i sin egen verksamhet göra s.k. skäligen anpassningar för att främja lika möjligheter till deltagande förverkligas. Med rimliga eller skäligen anpassningar anses anpassningar som behövs för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra utträta ärenden och delta i samhället. I chaufförens roll kan det här betyda olika saker i olika situationer och för olika människor; exempelvis ledsagande till dörren eller anpassning av körstilen eller körande via postlådan. Syftet med skäligen anpassningen är helt enkelt att genom en extra anpassning eller stödåtgärd tillgodose sådana behov som personer kan ha på grund av sin funktionsnedsättning. | SAMS | Tack för utlåtandet. Dessa saker har beaktats i föreskriften. |
| 2 | Utbildningen borde förbereda chauffören att bemöta olika slags resenärer i olika situationer, möjligtvis med olika slags funktionsnedsättningar. Särskilt viktiga är strategier och verktyg för att bemöta människor med olika slags kommunikationsfärdigheter och behov, t.ex. behov av lätt svenska. Det är också oerhört viktigt att chauffören förstår sitt ansvar för att tryggt leverera resenären till följande ställe. Det är också viktigt att det finns förståelse för osynliga funktionsnedsättningar. T.ex. att personen kan se, men inte gestaltar/förstår vad hen ska göra, utan behöver hjälp av taxichauffören att ta sig in i/ut ur bilen och fram till den person som "tar över".                                                                                                                                                                               | SAMS | Tack för utlåtandet.                                          |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2 | Koulutuksessa olisi myös suotavaa tuoda esille YK:n vammaisyleissopimuksen luonnehdinta vammaisuudesta; toimintarajoitteet syntyvät vuorovaikutuksessa ympäristön esteisiin. Myös taksinkuljettaja voi omassa toiminnassaan tehdä ns. kohtuullisia mukautuksia, jotka edistävät vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua yhteiskuntaan yhdenvertaisesti ja turvallisesti vammattomien henkilöiden tavoin.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Vammaisfoorumi ry | Soveltamisala ja määritelmät ovat lähtökohtaisesti lain tasolla säädettyjä seikkoja. Määräyksen perusteluissa on avattu määräyksen tarkoitusta kaikkiin toimintarajoitteisiin soveltuvana.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 2 | Määräysluonnoksesta puuttuu keskeiset asiakas- ja liikenneturvallisuutta välittömästi tukevat koulutuskokonaisuudet, kuten turvallisuus (tämä ehto koulu- ja päivähoitokuljetuksia koskevassa määräyksessä kohta 2.3). Toteamme kuitenkin, että turvallisuusehto ei sellaisenaan ole sovellettavissa suoraan erityisryhmien kuljettajakoulutukseen. Usean erityisryhmän kuuluvan asiakkaan kohdalla turvallisuus muodostuu luottamuksesta palvelun toteutumiseen ja kuljettajan kykyyn huomioida laaja-alaisesti asiakkaan erityistarpeita. Ajotavan osalta erityisen merkityksellinen on hidasajo, joka tulee sisällyttää osaksi yleistä turvallisuutta. Tämän lisäksi koulutuskokonaisuudesta puuttuu vaatimus yleisimpien apuvälineiden käsittely taidosta. Lisäksi määräysluonnoksessa ollut termi avustavakoira tulee muuttaa muotoon avustaja- ja opaskoira. | Invalidiliitto ry | Turvallisuus kuuluu erityisryhmiin kuuluvien asiakkaisen kohtaamisen kokonaisuuteen. Perustelumuistiossa todetaan mm., että turvallisuusvaatimuksista ei ole tarkemmin määritetty koska niistä on säädetty erikseen lainsäädännössä. Turvallisuus on koko taksialaa koskeva yleisedellytys. Tässä määräyksessä myös mm. perustelumuistiossa avattu, että erityisryhmiin ja esim. pyörätuoleihin soveltuva ajotapa on huomioitava. Kohta 2.2.2 avustamisessa käytettävät laitteet ja niiden käsittely käsittää kaikki |

|  |  |  |                                                                 |
|--|--|--|-----------------------------------------------------------------|
|  |  |  | apuvälineet.<br>Perustelumuistiossa<br>täsmennetään käsitteitä. |
|--|--|--|-----------------------------------------------------------------|

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                   |                                                                                                                                                                                         |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2 | <p>Määräysluonnoksen mukaan koulutuksessa on käsiteltävä sitä, miten erityisryhmiin kuuluvat asiakkaat on kohdattava ja huomioitava asiakaspalvelutapahtumassa. Vammaisfoorumi edellyttää, että koulutuksen tulee sisältää tietoa kaikista vammaisryhmistä yhdenvertaisesti. Nyt määräysluonnoksessa painottuvat liikuntavammaisten ja toimintarajoitteisten asiakkaiden huomioiminen. Näkövammaisia, kuulo-näkövammaisia tai kuuroja asiakkaita ei määräysluonnoksessa ole mainittu. Tämä on vakava puute, joka tulee korjata ennen määräyksen antamista. Myös vähemmän näkyvät ja näkymättömät vammat tulee huomioida koulutuksessa ja siinä, miten asiakkaat kohdataan yksilöinä. Vammaisuuden kirjo on laaja ja se tulee huomioida koulutuksen toteutuksessa ja kehittämisessä. Tässä vammaisjärjestöt voivat olla apuna.</p> | Vammaisfoorumi ry | <p>On käsitelty määräyksessä. Perustelumuistioon on lisäksi tarkennettu sitä, että toimintarajoitteen käsitteellä tarkoitetaan myös mainittuja ryhmiä THL:n määritelmän mukaisesti.</p> |
| 2 | <p>Termi "avustava koira" tulisi luonnoksessa muuttaa työkoiraksi, jotta se kattaa kaikki mahdolliset koiran tehtävät, kuten opaskoira, avustajakoira.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kynnys ry         | <p>Tämä on huomioitu ja määräystä on muutettu puhumaan työkoirasta.</p>                                                                                                                 |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                          |                                                                                                                                                         |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2 | I utbildningen kunde också chaufförernas viktiga roll i att möjliggöra deltagande i samhället för personer med funktionsnedsättningar poängteras. Chauffören kan också i sin egen verksamhet göra s.k. skäliga anpassningar för att främja lika möjligheter till deltagande förverkligas. Med rimliga eller skäliga anpassningar anses anpassningar som behövs för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra utträta ärenden och delta i samhället. I chaufförens roll kan det här betyda olika saker i olika situationer och för olika människor; exempelvis ledsagande till dörren eller anpassning av körstilen eller körande via postlådan. Syftet med skäliga anpassningen är helt enkelt att genom en extra anpassning eller stödåtgärd tillgodose sådana behov som personer kan ha på grund av sin funktionsnedsättning. | SAMS                     | Tack för utlåtandet, detta beakats i föreskriften.                                                                                                      |
| 2 | Määräysluonnoksen mukaan koulutuksessa on käsiteltävä sitä, miten erityisryhmiin kuuluvat asiakkaat on kohdattava ja huomioitava asiakaspalvelutapahtumassa. Näkövammaisten liitto edellyttää, että koulutuksen tulee sisältää tietoa näkövammaisista asiakkaista, ei pelkästään liikunta- ja toimintarajoitteisista kuten määräysluonnoksessa esitetään. Tällä hetkellä määräysluonnos sivuuttaa täysin näkövammaiset ja kuulonäkövammaiset asiakkaat. Tämä on vakava puute, joka tulee korjata ennen määräyksen antamista. Määräysluonnos sisältää yksityiskohtaisia tietoja liikunta- ja toimintarajoitteisten asiakkaiden avustamisesta, mutta ei näkövammaisista. Näkövammaisen ihminen ei ole liikunta- eikä toimintarajoitteinen, vaan hän on heikkonäköinen tai sokea.                                                                                                 | Näkövammaisten liitto ry | Näkö- ja kuulovammaiset luetaan toimintarajoitteisten käsitteeseen THL:n määritelmän mukaisesti, ja määräykset soveltuvat näin ollen myös mainittuihin. |



|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                         |                                                                                                                                                        |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2 ja 2.1.4.  | Kynnys kiinnittää erityistä huomiota siihen, että liikuntarajoitteisten asiakkaiden liikkumisen lisäksi luonnoksessa tulisi paremmin huomioida kognitioon ja mielenterveyteen vaikuttavat vammat sekä se, miten tulee toimia kommunikoidessa avustajan kanssa eli miten toimitaan kun henkilökohtainen avustaja on mukana matkalla. Erilaisten toimintarajoitteiden vaikutusten ymmärtämisessä (kohta 2.1 .4) kaikki erilaiset toimintarajoitteet tulisi tunnistaa ja ymmärtää.                                                                                | Kynnys ry                               | Taksinkuljettajan kokeessa on huomioitu kyseiset aiheet.                                                                                               |
| 2.1. ja 2.2. | Tämän lausunnon alussa kohdassa Näkövammaiset taksipalvelujen käyttäjinä käsitellään taksipalvelujen merkitystä näkövammaisten ihmisten arjessa. Kyseisten seikkojen muistaminen on oleellisen tärkeää. Edellytämme, että määräysluonnokseen ja sen perustelumuistioon lisätään erillinen kohta näkövammaisten ja kuulonäkövammaisten asiakkaiden ja näkövammaisten opaskoiran kanssa liikkuvien asiakkaiden kohtaamisesta ja asiakaspalvelusta. Lisäksi koulutukseen tulisi liittyä kohta kuulovammaisen/kuuron asiakkaan kohtaamisesta ja asiakaspalvelusta. | Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry | Näkö- ja kuulovammaiset luetaan toimintarajoitteisten käsitteseen THL:n määritelmän mukaisesti, ja määräykset soveltuvat näin ollen myös mainittuihin. |
| 2.1. ja 2.2. | Perustelumuistion luonnoksessa mainitaan erityisryhmien kuljettajakoulutuksen vähimmäissisältö. Katsomme, että tähän vähimmäissisältöön on otettava näkövammaisten ja kuulovammaisten ihmisten kuljetuksia koskeva opintojakso, joka sisältää sekä teoria- että käytännön opetusta.                                                                                                                                                                                                                                                                            | Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry | Näkö- ja kuulovammaiset luetaan toimintarajoitteisten käsitteseen THL:n määritelmän mukaisesti, ja määräykset soveltuvat näin ollen myös mainittuihin. |

|             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.1 ja 2.2. | <p>Määräyksen kohdissa 2.1 (Erityisryhmiin kuuluvien asiakkaiden kohtaaminen) ja 2.2 (Liikunta- ja toimintarajoitteisten asiakkaiden avustaminen) on laajasti lueteltu koulutukseen kuuluvia osa-alueita.</p> <p>Listalla on mainittu kattavasti esimerkiksi asiakkaan turvallisuuden tunteen edistäminen, pyörätuolin ja muiden apuvälineiden kiinnittäminen, avustavan koiran tehtävän ja tarpeiden ymmärtäminen sekä koiran käsittelyä ja kuljetusta varten tarvittavien tekniikoiden hallinta. Liikenneturva suosittelee, että listalla olisivat ohjeistukset, ei vain pyörätuolin tai apuvälineen kiinnittämisestä, vaan myös itse asiakkaan avustajineen turvallisuuden varmistamisesta sekä siitä, miten opas- tai avustajakoina voidaan ajoneuvossa kiinnittää. Näin kuljetuksen aikana lisätään sekä asiakkaan turvallisuutta että turvallisuudentunnetta, jota määräyksessä korostetaan.</p> | Liikenneturva            | Kiitos lausunnosta. Määräyksen sisältämien pyörätuolin ja koiran käsittelyä koskevien kohtien katsotaan sisältävän mainitut seikat.                                                                                                                                       |
| 2.1.4.      | <p>Yhdistystämme huolettaa, että koulutuksen sisältö jää liian yleiselle tasolle ja kuljettajien osaaminen siten liian hataraksi. Erityisesti erilaisten toimintarajoitteiden vaikutusten ymmärtämisessä (kohta 2.1 .4) olisi lueteltava yksityiskohtaisesti kaikki erilaiset toimintarajoitukset, jotka kuljettajien olisi tunnettava ja ymmärrettävä. Esimerkiksi lihasvoiman heikkous ja osteoporoosi ovat toimintarajoitteita, joihin liittyvät riskit eivät välttämättä näy kuljetettavasta päälle päin. Samoin on olennaista, että koulutuksessa on mukana myös kognitiivisen ja mielenterveyden tuomien toimintarajoitteiden vaikutusten läpikäynti.</p>                                                                                                                                                                                                                                        | Hengityslaitetilat<br>ry | Kaikki vammat luetaan toimintarajoitteisten käsittelyeseen THL:n määritelmän mukaisesti, ja määräykset soveltuvat näin ollen myös mainittuihin. Määräyksessä on hyvin haastaavaa tehdä tyhjennävää luetteloa kaikista mahdollisista liikunta- ja toimintarajoitteista, ja |

|        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |                                                                                                                      |
|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          | siitä tulisi helposti joiltakin osin poissulkeva.                                                                    |
| 2.1.7. | Kohdan 2.1.7. riittävä yksityiskohtaisuus on välttämätöntä: esimerkiksi kaarteiden ja hidastetöyssyjen oikeat ja rauhalliset ajotavat ovat merkittäviä turvallisuuden kannalta. Myös auton oikeanlainen pysäköiminen hissien käytön ajaksi on olennaista hallita niin, ettei hissiluiska kallistu vaaralliseksi pyörätuolille pysäköintimaaston viettämisen vuoksi. | Hengityslaitetilat<br>ry | Kuvatut sisältyvät määräyksellä edellytettävään turvalliseen ajotapaan. Asia huomioitu myös tarkemmin perusteluissa. |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.2. | <p>Edellä mainituista syistä Invalidiliitto esittää määräysluonnoksen 2.2 Liikunta- ja toimintarajoitteisten asiakkaiden avustaminen seuraavat vahvennetut lisäykset, jotka on koulutuksessa käsiteltävä:</p> <p>2.2 Liikunta- ja toimintarajoitteisten asiakkaiden avustaminen Koulutuksessa on käsiteltävä ja harjoiteltava ainakin seuraavia liikunta- ja toimintarajoitteisten asiakkaiden turvalliseen avustamiseen liittyviä taitoja: 1) turvallisuus; 2) liikunta- ja toimintarajoitteisten henkilöiden avustamisessa käytettävien laitteiden ja niiden käsittelyn tuntemus; 3) pyörätuolin nostimen ja pyörätuolin kulkuluiskan käyttäminen; 4) pyörätuolin ja muiden apuvälineiden kiinnittäminen ajoneuvoon; 5) pyörätuolin käyttäjien avustaminen pyörätuoliin ja siitä pois nousemisessa sekä mahdollisten avustamisrajoitteiden huomioiminen ja muiden yleisimpien apuvälineiden käsittely taitoa; 6) avustaja- ja opaskoiran kanssa matkustavien liikunta- ja toimintarajoitteisten henkilöiden avustamisessa tarvittavat taidot;</p> <p>7) avustaja- ja opaskoiran tehtävän ja tarpeiden ymmärtäminen sekä koiran käsittelyä ja kuljetusta varten tarvittavien tekniikoiden hallinta; 8) ikääntyneiden erityistarpeet ja kuljettajan rooli ikääntyneiden avustajana.</p> | Invalidiliitto ry     | <p>Avustava koira on muutettu lopullisessa määräyksessä työkoiraksi. Määräyksessä tarkoitetaan apuvälineillä kaikkia apuvälineitä, ja määräyksen kohtia ja perusteluja on tältä osin tarkennettu. Turvallisuus myös muiden kuin koulukuljetusten osalta on huomioitu 2.1.7 kohdassa.</p> |
| 2.2. | <p>Liikunta- ja toimintarajoitteisten asiakkaiden avustamisessa on osattava käyttää myös paareja ja porraskiipijöitä. Näiden välineiden tuntemus ja niiden kanssa avustaminen on myös lueteltava kohdassa 2.2.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Hengityslaitetilat ry | <p>Myös paarit ja porraskiipijät sisältyvät käsitteeseen apuvälineet. Tarkennettu perustelumuistiossa.</p>                                                                                                                                                                               |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                         |                                                                                   |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| 2.2. | Määräysluonnoksessa esitetään, että käytännön opetuksen osuuden on sisällettävä käytännön harjoituksia. Näihin käytännön harjoituksiin tulee sisällyttää harjoituksia laajasti kaikkien vamma ryhmien kanssa toimimisesta ja asiakaspalvelusta.                                | Vammaisfoorumi ry                       | Kiitos lausunnosta, sisältyy määräykseen.                                         |
| 2.2. | Määräysluonnoksessa esitetään, että käytännön opetuksen osuuden on sisällettävä käytännön harjoituksia. Näihin käytännön harjoituksiin tulee sisällyttää myös harjoituksia näkövammaisen asiakkaan kanssa toimimisesta.                                                        | Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry | Kiitos lausunnosta, sisältyy määräykseen.                                         |
| 2.2. | SAMS påpekar också att referens till assistenthundar under rubrik 2.2. bör formuleras om till ”assistent- och ledarhundar” (se punkterna 5 och 6). SAMS understryker även att både utbildningen och avläggande av behörighetsprov bör innehålla test på praktiska färdigheter. | SAMS                                    | Taksinkuljettajan kokeeseen on sisällytetty näitä koskevia aiheita ja kysymyksiä. |
| 2.2. | Määräysluonnoksessa esitetään, että käytännön opetuksen osuuden on sisällettävä käytännön harjoituksia. Näihin käytännön harjoituksiin tulee sisällyttää myös harjoituksia näkövammaisen, kuulonäkövammaisen ja kuulovammaisen asiakkaan kanssa toimimisesta                   | Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry | Taksinkuljettajan kokeeseen on sisällytetty näitä koskevia aiheita ja kysymyksiä. |
| 2.2. | Koska kimpakyytejä on asiakkaita avustettaessa käytännössä paljon, kuljettajan tulisi hallita kahden tai useamman pyörätuolin kiinnitys samassa ajoneuvossa.                                                                                                                   | Kynnys ry                               | Asia otettu huomioon perusteluissa.                                               |

|                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                             |                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.2.5 ja 2.2.6.<br>(valmiissa<br>määräyksessä 2.2.6<br>ja 2.2.7)            | Avustavan koiran käsite kohdassa 2.2.5 ja 2.2.6 voidaan mielestämme muuttaa työkoiraksi, mikä kattaisi kaikki koiran eri tehtävät; opaskoira, hajukoira, hypokoira, avustajakoira, terapiakoira tai mm. vammaisen poliisin virkakoira.                                                                                                                                                                                                                                                                | Hengityslaitetilaat<br>ry   | Uuden kohdan 2.2.1 lisäämisen johdosta kohdat muuttuneet kohdiksi 2.2.6 ja 2.2.7. Avustavan koiran käsite on lopullisessa määräyksessä muutettu laajemmaksi työkoiran käsitteeksi. Asiaa avattu perustelumuistiossa. |
| 2.2.5 ja 2.2.6.<br>(valmiissa<br>määräyksessä 2.2.6<br>ja 2.2.7) ja yleistä | Usean erityisryhmään kuuluvan asiakkaan kohdalla turvallisuus muodostuu luottamuksesta palvelun toteutumiseen ja kuljettajan kykyyn huomioida laaja-alaisesti asiakkaan erityistarpeita.<br><ul style="list-style-type: none"><li>• Ajotavan osalta erityisen merkityksellinen on hidasajo, joka tulee sisällyttää osaksi yleistä turvallisuutta. Samoin vaatimus yleisimpien apuvälineiden käsittely taidosta.</li><li>• Termi avustavakoira tulee muuttaa muotoon avustaja- ja opaskoira.</li></ul> | Vammaisfoorumi ry           | Katso edellinen kommentti työkoiran käsitettä koskien. Katsomme hidasajon sisältyvän kategoriaan: turvallinen ajotapa.                                                                                               |
| 2.2. ja 3.3.                                                                | Määräysluonnoksessa esitetään, että käytännön opetuksen osuuden on sisällettävä käytännön harjoituksia. Näihin käytännön harjoituksiin tulee sisällyttää myös harjoituksia näkövammaisen asiakkaan kanssa toimimisesta.                                                                                                                                                                                                                                                                               | Näkövammaisten<br>liitto ry | Määräys kattaa näkövammaiset.                                                                                                                                                                                        |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                       |                                                                                                                                                                                  |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.3. | <p>Määräysluonnoksen kohdassa 2.3 koulu- ja päivähoitokuljetuksiin liittyvät erityiskysymykset käsiteltävinä seikkoina mainitaan kohdassa 4) matkustajaluettelon merkitys ja käyttö. Perustelumuistion mukaan luetteloa laadittaessa on huomioitu tieliikennelain 94 § ja 95 §, sekä Liikenne- ja viestintäministeriön koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä antaman asetuksen (553/2006) vaatimukset. Kyseinen asetus on kumottu 1.6.2020, eikä näin ollen sen vaatimuksia tulisi nähdäksemme sisällyttää koulutusvaatimukseen. Esitämme, että kyseisestä kohdasta poistetaan maininta matkustajaluettelon merkityksestä ja käytöstä, koska matkustajaluetteloa ei enää vaadita koulu- ja päivähoitokuljetuksissa.</p> | Suomen taksiliitto ry | <p>Matkustajaluettelon vaatimus on päivitetty perusteluissa. Määräyksessä edellytetään kuitenkin yhä matkustajaluettelon käytön hallintaa sikäli kuin sellainen on käytössä.</p> |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |               |                                                                          |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------------------------------------------------------------|
| 2.3. | <p>Määräyksen kohdassa 2.3. on erikseen koulu- ja päivähoitokuljetuksiin liittyen huomioitavat ja käsiteltävät seikat, joissa pyydämme ottamaan huomioon seuraavat asiat:</p> <p>2) ajoneuvon merkintä, kuormitus ja turvalaitteet;</p> <p>Liikenneturva huomauttaa, että alkolukko on mainittu tieliikennelaissa pakollisena koulukuljetuksilta vaadittuna varusteena, eikä tilaajan puolesta vaadittavana laitteena. Ovien lukitus on erityisryhmiä kuljetettaessa tietyissä tilanteissa tärkeä turvallisuustekijä, joten on hyvä, että se on huomioitu koulutusvaatimuksissa.</p> <p>5) kuljettajan rooli liikennekasvattajana.</p> <p>Kuljettajat ovat vastuullisessa asemassa erityisesti koulu- ja päivähoitokuljetusten turvallisessa toteuttamisessa. On erinomaista, että määräyksissä otetaan huomioon kuljettajan rooli myös liikennekasvattajana, joka näyttää myös omalla esimerkillään turvallisen liikennekäyttäytymisen mallia lapsille ja nuorille.</p> <p>kuten työaikalaki, väsyneenä ajaminen, tarkkaamattomuus ja laitteiden turvallinen käyttö, sekä kuljettajan ajotilaan liittyvät kysymykset.</p> | Liikenneturva | Alkolukko sisältyy turvalaitteisiin. Asiaa on tarkennettu perusteluissa. |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------------------------------------------------------------|



|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                         |                                                                                                                                                                                                                                           |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3    | <p>Invalidiliitto pitää tärkeänä sitä, että esitetyn mukaisesti ohjataan nyt lain tasolla erityisryhmien palvelutilanteita koskevan kuljettajakoulutuksen vähimmäissisältöä. Koulutuksesta tulisi hallituksen esityksen perusteella myöntämään 26 a § 1 momentin mukaan erillinen koulutustodistus. Invalidiliitto näkee käytännön näyttökokeen välttämättömänä, jotta voidaan varmistaa erityisryhmien kuljettajakoulutuksen käyneen kuljettajan kyvykkyys hallita ja käyttää turvallisesti erityisesti esteettömän ajoneuvon invavarusteisiin kuuluvia turvavälineitä sekä käsitellä erityyppisiä yleisempiä apuvälineitä. Invalidiliitto pitää perusteltuna 26 a § 3 momentin mukaista koulutusvaatimukseen sisältyvää joustoa koskien niitä kuljettajia, jotka ovat saaneet taksikuljettajan ammattipätevyydestä annetun lain aikaan pakollisen kuljettajakoulutuksen. Heille tässä riittäisi esityksen mukaisesti osallistuminen ainoastaan erityisryhmien kuljettajakoulutuksen käytännön osuuteen tai pelkkä näyttökoe tältä osin. Tämä menettely tukee pitkäaikaisen kokemuksen omaavien kuljettajien saatavuutta ja myös voimassa olevien asiakassuhteiden jatkuvuutta.</p> | Invalidiliitto ry                       | <p>Näyttökokeen edellyttämisestä ei ole säädetty laissa, vaan HE:n perusteluissa nimenomaan mainittu, että vapaaehtoisessa erityisryhmien kuljettajakoulutuksessa ei olisi koetta. Näin ollen määräyksellä ei voida vaikuttaa asiaan.</p> |
| 3.1. | <p>On kannatettavaa, että erityisryhmien kuljettajakoulutus tulee järjestää Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän koulutusohjelman mukaisesti. Viranomaiskontrollilla voidaan osaltaan varmistaa koulutuksen laatu.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry | Kiitos lausunnosta.                                                                                                                                                                                                                       |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.1. | On kannatettavaa, että erityisryhmien kuljettajakoulutus tulee järjestää Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän koulutusohjelman mukaisesti. Viranomaiskontrollilla voidaan osaltaan varmistaa koulutuksen laatu.                                                                                                                                                                       | Näkövammaisten liitto ry | Kiitos lausunnosta.                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 3.4. | Erityisryhmien kuljettajakoulutuksen määräysluonnos on hyvin tehty ja perusteellinen. Koulutuksen suorittamiseen voisi kuitenkin lisätä vaatimuksen 100 % läsnäolosta koulutuksessa. Muuten voi olla vaikea perustella koulutuksen antamaa pätevyyttä tahoille , jotka mahdollisesti vaativat ko. standardin mukaisen koulutuksen kuljetussopimuksen mukaisten kuljetusten suorittamiseen. | Yksityishenkilö          | Määräyksen 3.4 kohdassa määrätty: "Koulutuksen hyväksyttäväksi suorittamiseksi ja koulutusmerkinnän saamiseksi koulutettavan on oltava osallistunut opetukseen kokonaisuudessaan sen mukaan, mitä vaadittavasta laajuudesta on liikenteen palveluista annetun lain 26 a §:n 2 ja 3 momentissa säädetty." |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.5. | Invalidiliitto ehdottaa, että määräykseen kytkettäisiin mukaan opetuksessa käytettävien välineiden ja laitteiden vähimmäisvaatimukset; pyörätuoli, sähköpyörätuoli, rollaattori, esteetön ajoneuvo sekä porrasvetolaite. Näin huomioidaan asiakkaan turvallinen avustaminen sekä kuljettajan ergonomian toteutuminen.                                                                                                                                                                                                                                                  | Invalidiliitto ry     | Määräys kattaa kaikki apuvälineet. Perusteluissa on tarkennettu tätä. Koulutuksen kulloinenkin tarkempi sisältö riippuu mm. kohderyhmästä, ja näin ollen myös välineistö vaihtelee. Määräyksen kohdassa 3.5 on määrätty, että laitteiden on täytettävä turvallisuus- ja muut vaatimukset. Tämän tarkemmalle määrittelylle ei nähdä tarvetta, vaan se nähdään liian hankalaksi ja rajaavaksi toteuttaa etenkin ottaen huomioon laitteiston kehityksen. |
| 3.6. | Pyydämme kiinnittämään eri määräysten osalta tarkkuutta terminologiaan. Määräysluonnoksissa käytetään termejä "testi", "tehtävä" ja "koe" ilman, että niitä on määriteltä. Etäopetuksessa jokaiseen oppituntiin on sisällytettävä vähintään yksi tehtävä, jolla varmistetaan koulutettavan oppiminen ja johon jokaisen koulutettavan on osallistuttava. Kuitenkin tämän määräyksen kohdassa 3. todetaan, että "testin suorittaminen tai läpäiseminen ei saa olla edellytys koulutuksen hyväksytylle suorittamiselle". Esitämme terminologian selventämistä tältä osin. | Suomen taksiliitto ry | Kokeella viitataan pakolliseen kokeeseen. Erityisryhmäkoulutuksessa ei saa lain mukaan olla pakollista koetta. Testillä viitataan nimenomaan erityisryhmäkoulutuksessa osaamista mittaavaan testiin, joka lakiehdotuksen mukaan ei saa olla edellytys koulutuksen läpäisylle. Testi voi olla yksi                                                                                                                                                     |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                         |                                                                                                                             |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                         | koulutukseen sisältyvä opetusmetodi. Tehtävällä viitataan opetettavaa asiaa soveltavaan opetuksen ja oppimisen tekniikkaan. |
| 3.6. | Määräysluonnokseen on kirjattu, että koulutuksen opetusmetodina voi käyttää osaamisen mittaamista esimerkiksi testillä, mutta testin suorittaminen tai läpäiseminen ei saa olla edellytys koulutuksen hyväksytylle suorittamiselle. Katsomme, että taksinkuljettajan osaaminen tulee varmistaa koulutuksella, jossa on tietyt vaatimukset. Koulutuksen tulee olla tarpeeksi vaativa, jotta erityisryhmien kuljetuksia hoitavat osaavat ja ammattitaitoiset taksinkuljettajat. Suuri osa näkövammaisista ja kuulonäkövammaisista ihmisistä käyttää arjessaan vammaispalvelulain nojalla myönnettyä kuljetuspalvelua, joka kytkeytyy perus- ja ihmisoikeuksiin, joten näiden kuljetuspalvelujen laatu ja turvallisuus on taattava. | Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry | Kokemusvaatimuksista säädetään lailla, ja määräyksellä tarkennetaan vain sen osoittamista. Traficom valvoo.                 |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                          |                                                                                                                                                                                                                                    |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.6. | Määräysluonnokseen on kirjattu, että koulutuksen opetusmetodina voi käyttää osaamisen mittaamista esimerkiksi testillä, mutta testin suorittaminen tai läpäiseminen ei saa olla edellytys koulutuksen hyväksytylle suorittamiselle. Näkövammaisten liitto pitää linjausta ongelmallisena, koska taksinkuljettajan osaaminen tulee varmistaa koulutuksella, jossa on tietyt vaatimukset. Koulutuksen tulee olla tarpeeksi vaativa, jotta erityisryhmien kuljetuksia hoitavat osaavat ja ammattitaitoiset taksinkuljettajat. Suuri osa näkövammaisista ja kuulonäkövammaisista ihmisistä käyttää arjessaan vammaispalvelulain nojalla myönnettyä kuljetuspalvelua, joka kytkeytyy perus- ja ihmisoikeuksiin, joten näiden kuljetuspalvelujen laatu ja turvallisuus on taattava. | Näkövammaisten liitto ry | Näyttökokeen edellyttämisestä ei ole säädetty lailla, vaan HE:n perusteluissa nimenomaan mainittu, että vapaaehtoisessa erityisryhmien kuljettajakoulutuksessa ei olisi koetta. Näin ollen määräyksellä ei voida vaikuttaa asiaan. |
| 3.6. | Määräysluonnokseen on kirjattu, että koulutuksen opetusmetodina voi käyttää osaamisen mittaamista esimerkiksi testillä, mutta testin suorittaminen tai läpäiseminen ei saa olla edellytys koulutuksen hyväksytylle suorittamiselle. Vammaisfoorumi pitää linjausta ongelmallisena, koska taksinkuljettajan osaaminen tulee varmistaa koulutuksella, jossa on tietyt vaatimukset. Koulutuksen tulee olla tarpeeksi vaativa, jotta erityisryhmien kuljetuksia hoitavat osaavat ja ammattitaitoiset taksinkuljettajat. Suuri osa eri tavoin vammaisista ihmisistä käyttää arjessaan vammaispalvelulain nojalla myönnettyä kuljetuspalvelua, joka kytkeytyy perus- ja ihmisoikeuksiin, joten näiden kuljetuspalvelujen laatu ja turvallisuus on taattava.                         | Vammaisfoorumi ry        | Kokeen vapaaehtoisuudesta on säädetty lailla.                                                                                                                                                                                      |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |                     |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
| Perustelumuistio | Määräyksen mukaan koulutettavien halutaan saavan käsitys luotettavan ja ammattitaitoisen avun tarpeesta ja vaatimuksista sekä tulevan tietoisiksi siitä, että erilaisilla tavoilla toimintarajoitteiset matkustajat saattavat tuntea olonsa haavoittuvaksi matkan aikana, koska he ovat riippuvaisia annetusta avusta. Kuljettajien on hyvä myös tiedostaa, että erityisryhmässä riippuvuus kuljettajasta voi alkaa jo kotona ja jatkua matkan jälkeen myös kohteessa. Asiakkaan kodissa tapahtuvan avustamisen erityisyys olisi myös tiedostettava. Kuljettajat saattavat vaihtua kerta toisensa jälkeen ja kodissa käy muitakin perheen ulkopuolisia henkilöitä avustamassa. | Lihastautiliitto ry | Kiitos lausunnosta. |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
| Perustelumuistio | <p>Lihastautiliitto haluaa muistuttaa, että kaikki toimintakykyä heikentävät ja avuntarvetta vaativat pitkäaikaissairaudet, ominaisuudet tai vammat, eivät näy päälle päin. Vaikka henkilöllä olisi liikkumiseen vaikuttava vamma, saattaa olla, ettei hän käytä mitään apuvälinettä kulkemisen apuna tai apuväline on huomaamaton, kuten tukikengät housunlahkeiden alla. Toimintakyvyn rajoitteet voivat liittyä myös mahdollisuuksiin käyttää käsiä, vaikka henkilön vartalo on näennäisesti terveen näköinen. Tällöin taksia käyttävä henkilö saattaa tarvita tietyn tyyppistä avustamista autoon nousemisessa ja sieltä poistumisessa, jottei aiheuteta vammoja tai kipua.</p> <p>Myös turvallisella ajotavalla on erityistä merkitystä, jos esim. lihasten toiminnan haasteet esiintyvät päätä tukevan lihaksiston alueella, on asiakas herkkä auton kääntymisille ja jarrutuksille. Pään asennolla voi olla suuri merkitys myös henkilön hengitystoimintoihin.</p> | Lihastautiliitto ry | Kiitos lausunnosta. |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                                                                                                                                                                                                  |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Perustelumuistio | Perustelumuistion luonnoksessa mainitaan erityisryhmien kuljettajakoulutuksen vähimmäissisältö. Vammaisfoorumi katsoo, että tähän vähimmäissisältöön on otettava myös näkövammaisten ihmisten kuljetuksia koskeva opintojakso, joka sisältää sekä teoria- että käytännön opetusta asianmukaisesta opastamisesta. Turvallinen ja laadukas taksipalvelu edellyttää tätä. Koulutuksessa on huomioitava myös muiden vammaisryhmien erityistarpeet, kuten jo aiemmin mainittu asiakkaan puhevamman, kognitiivisten vaikeuksien tai jonkin muun seikan johdosta ilmenevä tarve saada palvelua yksinkertaisemmalla suomen- tai ruotsinkielellä, tai kirjoittaen kommunikoiden.                                                                                                                                                                                                                                  | Vammaisfoorumi ry | Näkö- ja kuulovammaiset luetaan toimintarajoitteisten käsitteseen THL:n määritelmän mukaisesti, ja määräykset soveltuvat näin ollen myös mainittuihin.                                           |
| Perustelumuistio | Perustelumuistion luonnoksessa todetaan, että hallituksen esityksen mukaan erityisryhmien koulutusta voidaan käyttää kuntien ja Kelan kilpailuttamien kuljetuspalvelujen julkisten hankintojen kriteerinä. Vammaisfoorumi katsoo, että erityisryhmien kuljettajakoulutus tulee sisällyttää kilpailutuskriteereihin, koska tällä hetkellä kilpailutuksissa laatuksikriteereillä ei ole riittävää painoarvoa. Tämä on vaikuttanut siihen, että kuljetuspalvelujen taso on monessa tapauksessa huono ja ne eivät vastaa eri tavoin vammaisten ihmisten tarpeita. On hyvä, että koulutukseen sisältyy erityisryhmiin kuuluvien henkilöiden kohtaamista sekä tuntemusta yleisimmistä apuvälineistä ja kaluston vaatimuksista. Koulutuksessa tulee käsitellä myös se, että kuljettajan tulee puhua vammaiselle eikä avustajalle ja että osa selkäydinvammaisista tarvitsee porrasaskelman päästäkseen taksiin. | Vammaisfoorumi ry | Kilpailutuskriteerit määrittävät kilpailutuksen hoitavat tahot. Asiakkaan kohtaamista on käsitelty määräyksessä. Porrasaskelma luetaan apuvälineisiin ja näin sisältyy koulutuksen vaatimuksiin. |



|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Perustelumuistio | Perustelumuistion luonnoksessa todetaan, että hallituksen esityksen mukaan erityisryhmien kuljettajakoulutusta voidaan käyttää kuntien ja Kelan kilpailuttamien kuljetuspalvelujen julkisten hankintojen kriteerinä. Näkövammaisten liitto katsoo, että erityisryhmien kuljettajakoulutus, joka sisältää osion näkövammaisten ihmisten kuljetuksista, tulee sisällyttää kilpailutuskriteereihin, koska tällä hetkellä kilpailutuksissa laatukriteereillä ei ole riittävää painoarvoa. Tämä on vaikuttanut siihen, että kuljetuspalvelujen taso on monessa tapauksessa huono ja ne eivät vastaa näkövammaisten ihmisten tarpeita. | Näkövammaisten liitto ry | Kilpailutuskriteerit määrittävät kilpailutuksen hoitavat tahot.                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Perustelumuistio | Etäopetuksen osalta määräys koulutusorganisaatioiden hyväksynnästä edellyttää, että jokaiseen oppituntiin on sisällyttävä vähintään yksi tehtävä, johon koulutettavan on osallistuttava ja jolla varmistetaan oppiminen. Tässä määräyksessä kuitenkin todetaan, että testiin osallistuminen olisi vapaaehtoista, eikä suorittaminen tai läpäiseminen saa olla edellytys koulutuksen läpäisemiselle tai suorittamiselle. Esitämme, että kyseinen kohta muutetaan muotoon: ”testiin osallistuminen on vapaaehtoista lähiopetuksessa”                                                                                               | Suomen taksiliitto ry    | Testillä viitataan nimenomaan erityisryhmäkoulutuksessa osaamista mittaavaan testiin, joka lakiehdotuksen mukaan ei saa olla edellytys koulutuksen läpäisylle. Testi voi olla yksi koulutukseen sisältyvä opetusmetodi. Tehtävällä viitataan opetettavaa asiaa soveltavaan opetuksen ja oppimisen tekniikkaan. Osallistuminen ja läpäiseminen on erotettava toisistaan. |

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                       |                                                                                                                                               |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                       | Käsitteistöä on avattu perusteluissa.                                                                                                         |
| Perustelumuistio          | Perustelumuistion luonnoksessa todetaan, että hallituksen esityksen mukaan erityisryhmien kuljettajakoulutusta voidaan käyttää kuntien ja Kelan kilpailuttamien kuljetuspalvelujen julkisten hankintojen kriteerinä. Erityisryhmien kuljettajakoulutus, joka sisältää osion näkövammaisten ja kuulovammaisten ihmisten kuljetuksista, tulee sisällyttää kilpailutuskriteereihin, koska tällä hetkellä kilpailutuksissa laatukriteereillä ei ole riittävää painoarvoa. Tämä on vaikuttanut siihen, että kuljetuspalvelujen taso on monessa tapauksessa huono ja ne eivät vastaa näkövammaisten ihmisten tarpeita. | Suomen kuntaliitto ry | Kilpailutuskriteerit määrittävät kilpailutuksen hoitavat tahot.                                                                               |
| Perustelumuistion 6 kohta | SKAL katsoo, että perustelumuistioden osa Yksityiskohtaiset perustelut tulisi jakaa alaotsikoihin määräyksen lukuja noudattavalla tavalla lukemisen ja jäsentämisen helpottamiseksi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Suomen kuntaliitto ry | Jatkovalmistelussa on päätetty noudattaa perustelumuistion perinteistä muotoa eikä näin ollen perustelumuistiota jaeta erillisiin alakohtiin. |

